

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Lisewo i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Lisewo

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 5273

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 3295

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 95

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 62,5%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 5046,97 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 40

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	5046,97	105,1	97,5
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1704,06	100,9	71,0
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	5651,57	110,9	105,8
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1194,90	110,9	910,2

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 289 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 161 płatników składek ZUS oraz 207 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	112	83	11	1	95
ZUS (płatnicy składek)	59	80	15	7	102
REGON		272	12	5	289

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	44	27,3	0,2
Usługi (G-S)	101	62,7	0,2
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	46	28,6	0,2
Budownictwo (F)	26	16,1	0,2
Przetwórstwo przemysłowe (C)	16	9,9	0,2
Transport i gospodarka magazynowa (H)	15	9,3	0,2
Pozostała działalność usługowa (S)	8	5,0	0,2
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,6	0,3
Edukacja (P)	3	1,9	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	9	5,6	0,1
Kultura (R)	3	1,2	0,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 1841 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 55,9% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 968 osób, to jest 29,4% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 983 osób, to jest 29,8% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 536 osób, w tym 190 osób w administracji, 161 osób w sektorze opieki zdrowotnej 175 osób w sektorze edukacji oraz 10 osób w sektorze kultury, było to łącznie 16,3% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 1218 kobiet i 1467 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 767 osób i 35-44 lat – 687 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

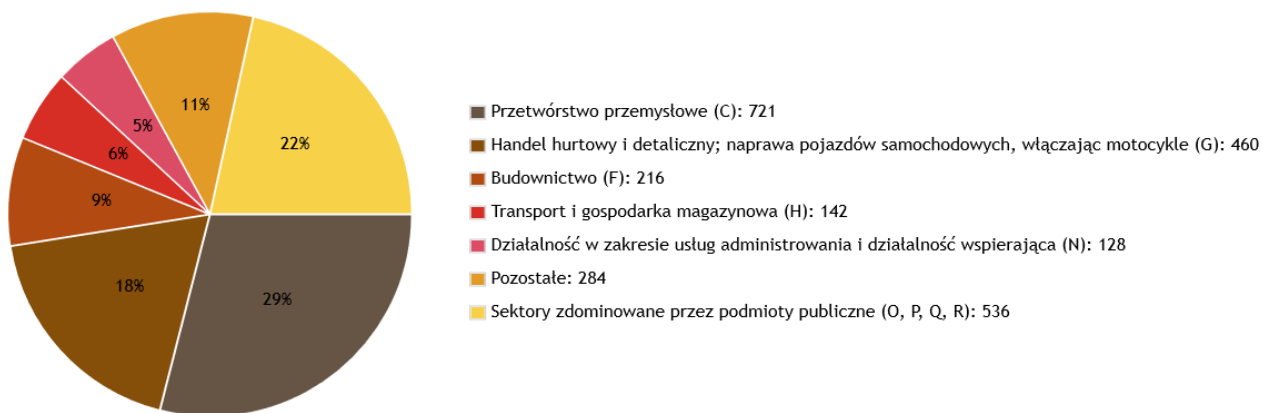
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	98	1,7	5,3
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	414	5,2	22,5
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	643	42,9	34,9
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	686	98,0	37,3

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (721 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (460 osób),

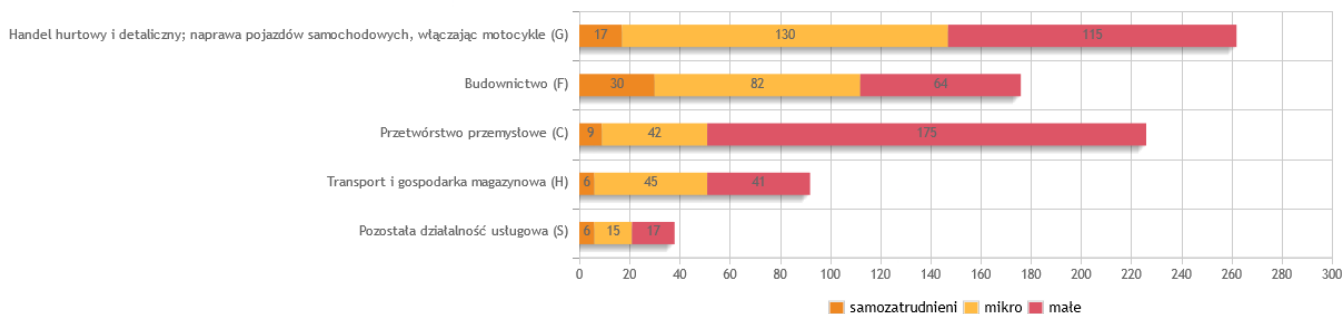
- Budownictwo (F) (216 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Lisewo

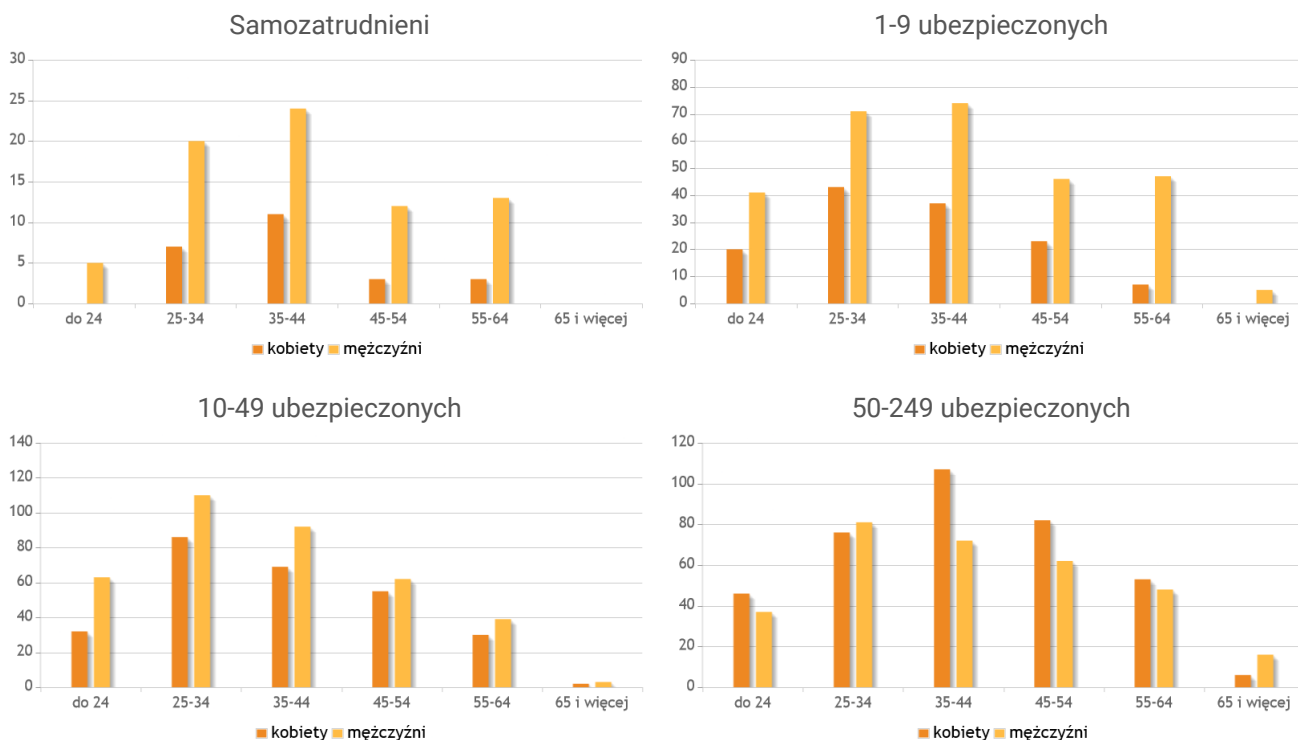
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 1218 kobiet i 1467 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 767 osób i 35-44 lat – 687 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Lisewo w grudniu 2018 r. wynosiła 2670 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2670	1888	1992	2612	3292
Kobiety	2583	2154	1860	2601	3136
Mężczyźni	2768	1746	2091	2622	3420
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2684	2039	2047	2444	3167
Budownictwo (F)	3110	1981	1932	2305	3344
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2507	[b.d.]	1985	2325	3088
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2591	1099	2399	2689	3276
Pozostała działalność usługowa (S)	2170	2666	1507	2168	3455

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	96,6	106,9	94,7	97,5	101,3
Kobiety	99,2	123,7	89,7	98,8	104,1
Mężczyźni	96,4	97,8	97,9	96,5	98,8
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	109,6	110,1	112,9	105,4	100,8
Budownictwo (F)	107,2	123,5	98,0	89,9	86,2
Przetwórstwo przemysłowe (C)	93,7	[b.d.]	103,5	97,6	97,3
Transport i gospodarka magazynowa (H)	100,7	62,4	113,8	112,1	108,5
Pozostała działalność usługowa (S)	100,8	173,7	91,3	99,7	150,0

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	95,2	105,1	94,4	95,2	97,6
Kobiety	97,9	122,6	90,0	96,8	100,6
Mężczyźni	95,8	95,9	97,3	93,8	95,0
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	109,9	110,9	110,1	102,0	97,6
Budownictwo (F)	108,5	119,3	98,3	88,4	85,8
Przetwórstwo przemysłowe (C)	96,2	[b.d.]	98,9	95,9	95,6
Transport i gospodarka magazynowa (H)	104,5	60,7	116,0	111,3	103,7
Pozostała działalność usługowa (S)	88,8	151,5	84,6	95,5	128,5

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Lisewo według danych podatkowych funkcjonuje 95 przedsiębiorstw, w tej grupie 11 to przedsiębiorstwa małe, a 1 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (672,7%). W przypadku małych przedsiębiorstw 27,3% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 36,4% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	58	55	4	0	117
PIT 36L	8	9	4	1	22
PIT 28A	46	10	0	0	56
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	9	3	0	12
Łącznie	112	83	11	1	207

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 166 972 224 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	8 051 250	44 257 080	9 970 750	0	62 279 080
PIT 36L	897 683	16 908 400	60 301 200	10 678 900	88 786 183
PIT 28A	1 757 610	3 431 034	0	0	5 188 644
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	3 313 424	18 111 436	0	21 424 860
Łącznie	10 706 543	67 909 938	88 383 386	10 678 900	177 678 767
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	11,9	56,8	31,3	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Lisewo łącznie wyniosły 15 311 632 zł, co stanowiło 9,2% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	1 685 545	1 682 160	329 190	0	3 696 895
PIT 36L	196 921	2 047 000	7 331 400	65 600	9 640 921
PIT 28A	1 648 967	3 261 935	0	0	4 910 902
CIT	0	203 372	390 975	0	594 347
Łącznie	3 531 433	7 194 467	8 051 565	65 600	18 843 065
Jako % przychodu	33,0	10,6	9,1	0,6	10,6
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	18,7	38,2	42,7	0,3	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Lisewo

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	138 814,66	804 674,18	2 492 687,50	0,00	532 299,83
PIT 36L	112 210,38	1 878 711,11	15 075 300,00	10 678 900,00	4 035 735,59
PIT 28A	38 208,91	343 103,40	0,00	0,00	92 654,36
PIT 28B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CIT	0,00	368 158,22	6 037 145,33	0,00	1 785 405,00
Łącznie	95 594,13	818 192,02	8 034 853,27	10 678 900,00	858 351,53

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	104,1	144,7	180,0	0,0	197,8
PIT 36L	6,8	88,9	221,0	114,3	170,3
PIT 28A	72,1	172,5	0,0	0,0	114,9
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	50,2	75,0	0,0	41,8
Łącznie	31,4	92,3	121,1	48,2	99,6

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	112,7	184,0	145,9	0,0	240,9
PIT 36L	8,6	97,6	233,9	33,3	193,8
PIT 28A	65,8	166,7	0,0	0,0	105,7
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	37,4	67,5	0,0	30,0
Łącznie	30,9	93,2	114,8	18,8	59,5

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.